

שלטון החוק / סרטו של רענן אלכסנדרוביץ'

מערכת החוק המופעלת על ידי ישראל בשטחים שנכבשו ב-1967 נוכחת באופן יומיומי בחייהם של מיליוני פלסטינים תושבי אזורים אלו, אולם נעלמת כמעט לגמרי מהעין הישראלית. זו מערכת חוק ומשפט ייחודית שבה הצבא הוא המחוקק, הרשות המבצעת והרשות השופטת כאחד.

מאז 1967 חוקק והפעיל צה"ל אלפי צווים צבאיים המסדירים את כל תחומי החיים באזורים הכבושים, כונן מערכת משפט צבאית בה נשפטו מאות אלפי תושבים פלסטינים אשר עברו על חוקים אלו, ואף יצר את המסגרת המשפטית למעברם של חצי מיליון אזרחים ישראלים להתגורר באזור.

מאות משפטינים ישראלים ששרתו כיועצים משפטיים, תובעים ושופטים צבאיים נדרשו לדילמות משפטיות ומוסריות קשות על מנת לקיים מערכת שליטה חוקית ארוכת טווח של אוכלוסיה תחת כיבוש - מערכת הפועלת תחת הפיקוח והבקרה של בית המשפט העליון בישראל ולטענת ישראל גם על פי כללי הדין הבינלאומי.

דרך ניסיונם האישי של משפטינים הצבאיים מתבונן "שלטון החוק" על התפתחותה של מערכת ייחודית ומורכבת זו תוך ניסיון להבין מדוע משקיעה ישראל משאבים כה רבים ביישום מערכת חוק וצדק בשטחים הכבושים? מהו ההיגיון המנחה את האנשים שיצרו את החוק הזה ושפטו לפיו? מהן ההשלכות של קיום מערכת חוק ומשפט שכזו על עקרונות החוק והצדק בישראל?